

Hallintolain 51 §:n mukaisen virheen korjaus, Maa-aines- ja ympäristölupa Pieni Mustavaara, Metsähallitus Metsätalous Oy

YMPTEKLT 29.04.2026 § 41

Ympäristötarkastaja

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kiinteistölle 765-893-10-1 Sotkamon Valtionmaa, Pieni Mustavaaran kallioalue.

LUVAN HAKIJA

Metsähallitus Metsätalous Oy, 2752751-5
Lenttiirantie 342 D
88900 Kuhmo

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Luvan hakeminen perustuu maa-aineslain (155/1981) 4 § ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § momenttiin 1.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on asiassa toimivaltainen viranomainen valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin 6 kohdan perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Yhteiskäsittelyhakemus on tullut vireille 3.12.2025 ja sitä on täydennetty 2.1.2026.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminta sijoittuu luvan hakijan omistamalle kiinteistölle.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA MAANKÄYTTÖ

Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 ottoalueeseen ei kohdistu merkintöjä. Alueella ei ole muuta kaavoitusta.

OTTAMISALUEEN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijoittuu Pieni Mustavaaran kallioalueelle noin 27 km:n päähän Sotkamon kylältä koilliseen Soidinvaaran kylään kiinteistölle Sotkamon Valtionmaa 765-893-10-1.

Tieyhteys alueelle kulkee Lehtolantien ja paikallisen metsäautotien kautta. Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat 1,5 km ottoalueesta lounaaseen. Suunnitellun ottoalueen lähialueilla sijaitsevat seuraavat kohteet:

Kortesuon Natura2000 -alue 4,2 km pohjoiseen, muinaismuistomerkki 1,5 km ottoalueesta etelään sekä metsälain 10 §:n mukaiset kohteet 0,6 km ja 1,7 km luoteeseen.

Samalla kiinteistöllä noin 150 metrin päässä ottoalueesta luoteeseen sijaitsee Mustalampi (Mw 181,0). Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa sellaisia kohteita, jotka olisivat luontotyyppin, eliö- tai kasvilajiston, muinaismuisto-, kulttuuri- tai maisema-arvon vuoksi erikseen suojeltavia.

Sumsan (1176512) 2-luokan pohjavesialue sijaitsee viiden kilometrin etäisyydellä ottoalueesta etelään Sumsajärven etelärannalla. Varsinaiselta ottamisalueelta ei ole pohjavesihavaintoja, koska pohjavesitaso on syvällä kalliassa.

Lähiympäristön korkeustasot ovat luoteessa sijaitsevassa Mustalammessa tasolla 181,0 (N2000) sekä Iso Mustavaaraa ympäröivillä suoalueilla keskimäärin tasolla 180,0–185,0 (N2000). Arvioitu keskimääräinen pohjaveden taso ottoalueella on noin 180,0 (N2000). Ottamistoiminnalla ei ole vaikutusta lähialueiden pohjaveden tasoon.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Toiminnan kuvaus

Metsähallitus Metsätalous Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kiinteistölle Sotkamon Valtionmaa 765-893-10-1 viidentoista vuoden ajaksi. Lupaa haetaan kalliokiviaineksen ottoon sekä kiviaineksen murskaukseen.

Suunnitelma-alueelta on laskettu louhittavan räjäyttämällä kalliota yhteensä 50 000 m³ -krt vuosina 2026-2041 vuotuisen ottomäärän ollessa 3000 m³-ktr. Louhittu kiviaines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi ja murske käytetään lähialueilla sijaitsevan Metsähallituksen ylläpitämän metsäautotiestön rakentamiseen ja kunnossapitoon.

Siirrettävä dieselkäyttöinen murskauslaitos koostuu esi-, väli-, ja jälkimurskaimista, hihnakuljettimista ja seuloista. Murskattava aines syötetään kaivinkoneella kumivuorattuun syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Kiviaines siirtyy siitä edelleen kuljettimia pitkin väli- ja jälkimurskaimeen tai seulalle. Laitteistoa siirretään maa-aineksen oton edetessä kohti rintauksen suuntaa.

Keskimääräinen murskattava ainesmäärä on 5000 t / vuodessa.

Ottosyvyys on 1-20 metriä ja alin ottamistaso tulee olemaan +195,0 (N2000) jättäen arvioituun pohjaveden keskimääräiseen tasoon 15 metrin suojaetäisyyden. Ottoalueen pinta-ala on 3,40 ha ja tukitoiminta-alueen pinta-ala 2,0 ha.

Ottoalue ja tukitoiminta-alue merkitään maastoon puupaaluilla ennen ottotoiminnan alkua. Murskauslaitos liikkuu murskauksen edetessä louhoksessa ja kasat sijoitetaan joko louhokseen tai tukitoiminta-alueelle. Ensimmäisen räjäytyskerran jälkeen ottopaikka aidataan galvanoidulla verkkoaidalla niiltä osin kun seinämäkorkeus on yli 2 m. Alueelle asennetaan varoituskyltit.

Toiminta-ajat

Kiviaineksen räjäytys-, louhinta-, rikotus- ja murskaustoimintaa suoritetaan 2-3 vuoden välein noin 15-16 päivää toimintakertaa kohden. Kiviaineskuormat ovat noin 50-55 tonnia / kuorma.

Ottopaikalla toimitaan viikonpäivästä riippumatta kellon ympäri pois lukien räjäytykset joita on ma-pe klo 8-18 välisenä aikana.

Polttoaineet ja varastointi

Toiminnassa käytetään taulukossa 1 esitettyjä kemikaaleja.

Taulukko 1. Käytettävät raaka-aineet, Pieni Mustavaara

| Käytettävä raaka-aine | Keskimääräinen kulutus (m ³ /a) | Maks.kulutus (m ³ /a) | Varastointipaikka |
|---|--|----------------------------------|---------------------------|
| Polttoöljy | 15 | 30 | tukitoiminta-alue |
| Öljyt | 0,5 | 1,0 | ei säilytetä ottoalueella |
| Voiteluaineet | 0,02 | 0,05 | ei säilytetä ottoalueella |
| Räjähdyksaineet (dynamiitti, kemiitti, aniitti, ammoniitti) | 15 tn / v | 30 tn / v | ei säilytetä ottoalueella |

Pölynsidontaan käytettävä vesi pumpataan Mustalammesta. Arvioitu kulutus on 80 m³ vuodessa maksimissaan 100 m³ / vuosi. Vesi varastoidaan tarvittaessa louhosalueella. Arvioitu sähkönkulutus aggregaatista on 0,01 GWh / vuosi.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle vaarallisten aineiden säiliöissä on niiden tilavuutta vastaavat katetut suoja-altaat, ylitäytön estimet ja lukot. Polttoainesäiliöiden suojarakenteet ovat sellaiset, ettei koneiden ja autojen tankkauksen yhteydessä pääse öljyjä maaperään ja edelleen pohjaveteen. Alueella ei säilytetä työkoneita, polttoaineita tai öljyjä muulloin kuin ottotoiminnan, murskeiden kuormauksien ja kuljetusten aikana.

Työkoneiden osalta valvotaan, ettei poltto- ja voiteluaine tai hydraulikkaneuvotteja tapahdu. Koneiden huoltotyöt suoritetaan tukitoiminta-alueella.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan, luonnonoloihin ja yleiseen viihtyvyyteen

Kalliopaikka on uusi, mutta vaikutukset ympäristöön ovat vähäiset. Syrjäisestä sijainnista johtuen ottotoiminnalla ei ole vaikutuksia yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen. Kiviaineksen otossa sekä maisemoinnissa huomioidaan alueen maisemakuva sekä alueen geologiset ja biologiset luonnonarvot.

Melu ja värinä

Pääasiallinen melulähde on ottoalueella toimiva murskauslaitos, joka on siirrettävä dieselkäyttöinen kaksi- tai kolmevaiheinen mobiilimurskain, joka koostuu esi-, väli- ja jälkimurskaimista. Melua aiheutuu kiviaineksen murskauksesta, seulonnasta ja moottoreista. Melulähteiden äänitehotasot on kuvattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Melulähteet ja äänitehotasot Pieni Mustavaara.

| Melulähde | Äänitehotaso (L _{WA} dB(A)) | Melu on kapeakaistaista tai iskumaista | Suunnitellut meluntorjuntatoimet |
|------------------------|--------------------------------------|--|----------------------------------|
| Poraus | 92-97 | kyllä | kotelointi, vaimennus |
| Murskaus ja seulonta | 93-98 | kyllä | sijoittelu |
| Pyörä- ja kaivinkoneet | 77 | ei | rintaukset, varastokasat |

Murskauslaitos sijoitetaan ottamisalueen pohjalle etenemän mukaisesti siten, että rintaukset ja varastokasat toimivat meluesteinä. Melua torjutaan koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Päästöt ilmaan

Kaasumaisia päästöjä syntyy koneiden polttomoottoreista. Päästöjä vähennetään huoltamalla koneet säännöllisesti ja pitämällä laitteet hyvässä kunnossa. Hiukkaspäästöjen lähteitä ovat polttomoottorit sekä murskauslaitteiston pölyävät kohdat.

Pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat valmistettavan murskeen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, ilman suhteellinen kosteus sekä tuuliolosuhteet. Pölyn leviämistä estetään olosuhteiden mukaan kastelemalla murskattava materiaali ja koteloidamalla murskauslaitoksen kuljettimet ja seulat. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä.

Työmaatie on sora- ja murskepintainen ja pölynsidonta tehdään kastelemalla tietä tarvittaessa vedellä. Raskasta työmaaliikennettä on ottoalueelta 5-10 käyntiä vuorokaudessa.

Vaikutukset maaperään, pohja- ja pintaveteen

Ottoalueen vähäiset valumavedet ohjataan ottamisalueen luoteispuolelle, josta vedet ohjautuvat pintasuodatuksena metsäoijiin ja edelleen

Mustalampeen. Vaikutuksia Mustalammen veden tilaan ei ole, koska valumavesien määrä pysyy samana kuin luonnontilaisessa maastossa ja etäisyys sekä suotautumisala lampeen on riittävä.

Ottotoiminnalla ei ole vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen. Sumsan 5 km:n päässä sijaitseva pohjavesialue ei ole vaikutuksen piirissä.

Jätteet

Ottotoiminnan aikana huolehditaan alueen siisteydestä ja jätehuollosta. Talousjätettä muodostuu arviolta 500 kg / v, akkuja 20 kg / v ja jäteöljyjä 100 kg / v. Jätteet toimitetaan viipymättä asianmukaisiin keräyspaikkoihin. Jätteitä ei säilytetä siten, että niistä aiheutuisi naapurikiinteistöille ympäristön pilaantumisen vaaraa. Eri jätelajikkeet varastoidaan erillisissä kannellisissa jäteastioissa ja jäteöljyt lukittavissa konteissa tai säiliöissä.

Kaivannaisjätteiden osalta pintamaita arvioidaan muodostuvan 8000 m³, kantoja ja hakuutähdettä 500 m³ sekä seulontakiviä ja lohkareita 500 m³. Kaivannaisjätteet väliavarastoidaan alueella ja toiminnan päätyttyä hyödynnetään maisemointiin. Pintamaat ja kannot läjitetään ottoalueen laidoille vaiheittain ottamisen edetessä. Mahdolliset ympäristövaikutukset aiheutuvat pintamaiden poiston yhteydessä tapahtuvaan läjityskasojen pölyämiseen tuulisella säällä.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Murskauksen melua torjuntaan tilanteen mukaan ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Kaluston kunnosta huolehditaan säännöllisesti.

TOIMINNAN TARKKAILU

Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon merkitään päivittäinen toiminta-aika, tuotantomäärät, tehdyt tarkastukset ja huollot sekä mahdolliset keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Lisäksi pidetään kirjaa syntyvistä jätteistä sekä polttoaineen käyttömääristä.

Toiminnanaikaisia ympäristö- ja vesistövaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot kirjataan käyttö- tai työmaapäiväkirjaan. Koneiden ja laitteiden kuntoa seurataan silmämääräisesti toiminnan aikana.

Erillisiä melumittauksia ei ole suunniteltu toteutettavan, sillä lähimmät asuinkiinteistöt sijoittuvat 1,5 km etäisyydelle ottoalueesta.

Toiminnasta laaditaan vuosittain edellistä kalenterivuotta koskeva raportti, joka sisältää tiedot louhitun ja alueelta pois toimitetun murskeen määrästä, alueella varastoiduista rakennusmateriaaleista sekä yhteenedon louhimon ja murskaamon toiminta-ajoista. Lisäksi raporttiin sisällytetään tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista sekä niihin liittyvistä toteutetuista toimenpiteistä.

HÄIRIÖTILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan luonne ottoalueella on pienimuotoista, joten vaikutusta ympäristöön ei ole ja toiminnan riskit ovat vähäisiä. Mahdolliset riskitekijät liittyvät pääsääntöisesti työkoneiden vuotoihin.

Mahdollisen vahingon sattuessa laajempi vahinko estetään ja ryhdytään toimenpiteisiin pilaantuneen maan poistamiseksi. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi hätäkeskukseen, ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Kainuun pelastuslaitokselle.

ALUEEN MAISEMOINTI JA MYÖHEMPI KÄYTTÖ

Ottoalueen lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan päätyttyä. Ylijäämäkiviainekset käytetään soveltuvin osin alueen jälkihoitoon. Varastoidut pintamaat levitetään ottoalueelle ja alueen annetaan metsittyä luontaisesti metsätalouuskäyttöön. Mikäli luontainen metsittyminen ei tuota tarvittavaa taimitiheyttä, niin alueelle istutetaan kasvupaikalle sopivaa puulajia.

Alue luiskataan kaltevuuteen 1:2 ja aitaus poistetaan. Vaihtoehtoisesti luiskaus toteutetaan hyllyillä, joiden pudotuskorkeus on maksimissaan kaksi metriä. Ottoalueen viimeistelyssä luiskakaltevuudet ja -muotoilut istutetaan maisemakuvaan. Pintamaiden levityksellä edistetään luontaista metsittymistä.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Kuuleminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu Sotkamon kunnan internetsivuilla 29.1.-9.3.2026 välisen ajan. Hakemuksesta on tiedotettu asianosaisia 29.1.2026 päivättyllä kirjeellä.

Tarkastukset

Ympäristötarkastaja on käynyt tutustumassa alueeseen 10.4.2026.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunto terveydensuojeluviranomaiselta.

Terveydensuojeluviranomaisen 16.2.2026 lausunnon pääasiallinen sisältö:

Pinta- ja pohjavedet

- *Vaikka toiminta ei sijoitu luokitellun pohjavesialueen läheisyyteen, tulee toiminnanharjoittajan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.*
- *Maa-ainesten oton jälkihoitotöiden yhteydessä on huolehdittava, ettei maaperään ja pohjaveteen pääse niitä pilaavia aineita.*
- *Onnettomuus- ja häiriötilanteisiin tulee varautua riittävästi. Työkoneiden tilapäisessäkin säilyttämisessä alueella tulee huomioida maaperän pilaantumisen riski.*

- *Mikäli alueelta johdetaan pois pintavesiä, tulisi vedenlaatua seurata säännöllisesti sekä tarvittaessa määrittää vesistä öljyhiilivetyjen pitoisuudet sekä johtaa pintavedet tarvittaessa laskeutusaltaan kautta kiintoainekuormituksen vähentämiseksi.*

Melu, pöly ja värinä

- *Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaisia arvoja. Suositeltavaa olisi, että murskaustoimintaa tehtäisiin ainoastaan päiväsaikaan klo 7-22. Melulähteet tulee sijoitella mahdollisimman kauas lähimmistä häiriintyvistä kohteista siten, ettei voimakkain ääni kulkeudu ko. kohteiden suuntaan. Varastokasoja tulee käyttää melun leviämisen estämiseksi.*
- *Räjätystoiminnasta tulisi tiedottaa lähiasukkaita etukäteen.*
- *Tuulen suunta ja voimakkuus tulee huomoida erityisesti suurinta pölyämistä aiheuttavien työvaiheiden yhteydessä.*
- *Pölystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista eikä kohtuutonta räsitusta naapureille.*

Muuta

- *Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnosspidosta on huolehdittava jatkuvasti, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- ja terveysvahinkojen riski lisääny.*
- *Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että alue on turvallinen toiminnan aikana ja toiminnan päätyttyä.*

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei saapunut määräaikaan mennessä.

Hakijan vastine

Hakijalla ei ollut huomautettavaa lausuntoon.

Lisätietoja antaa: ympäristötarkastaja Teija Härkönen, p. 044 750 2179, teija.harkonen(a)sotkamo.fi.

Tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta myöntää Metsähallitus Metsätalous Oy:lle maa-ainelain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kiinteistölle Sotkamon Valtionmaa 765-893-10-1 kohteeseen Pieni Mustavaaran kallioalue. Toiminnassa on noudatettavia lupahakemusta sekä seuraavia lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

TOIMINTAA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

1. Maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on enintään hakemuksessa esitetty 50 000 m³-ktr.

2. Alin sallittu ottotaso on +195,00 (N2000). Ottotaso on pystyttävä tarkistamaan alueelle sijoitettavista korkomerkeistä (1-2 kpl).

3. Ottoalueen rajat on merkittävä maastoon selkeästi ennen ottamistoiminnan aloittamista.

4. Maa-ainesten otto on järjestettävä turvallisesti toiminnan aikana ja sen päätyttyä. Ulkopuolisten pääsy alueelle on estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. Louhoksen reunat on suojattava aitaamalla.

5. Toiminta-ajoissa tulee noudattaa lupahakemusta ja valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VNa 800/2010). Räjähdykset on sallittu ma-pe klo 8-18 välisenä aikana ja niistä on tiedotettava lähialueen asukkaita ennakkoon. Arki- ja juhlapyhinä toiminta ei ole sallittua.

6. Toiminnanharjoittajan tulee seurata alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) kehittymistä ja varauduttava tällaisen tekniikan hyödyntämiseen ja käyttöönottoon.

PÄÄSTÖT ILMAAN JA MELUNTORJUNTA

7. Toiminnasta ja alueelle suuntautuvasta liikenteestä aiheutuva A-painotettu ekvivalenttitaso (LAeq) ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa VNP 993/1992 mukaisia melutason päivä- ja yöohjearvoja. Tarvittaessa melutaso on selvitettävä mittauksin.

8. Murskauskalusto on sijoitettava siten, että louhoksen rintaukset ja varastokasat toimivat meluesteinä. Meluntorjunnassa on käytettävä koteloiteja, kumituksia ja muita ääniteknisesti tehokkaita meluntorjuntatoimia.

9. Toiminnasta ja kuljetuksista aiheutuvaa pölyn leviämistä ympäristöön on ehkäistävä kastelun ja koteloinnin avulla. Koneet ja laitteet tulee huoltaa säännöllisesti hiukkaspäästöjen vähentämiseksi.

MAAPERÄN SEKÄ PINTA- JA POHJAVESIEN SUOJAAMINEN

10. Polttoaineet ja muut kemikaalit on varastoitava suoja-altaallisissa, lukittavissa ja ylitäytön estimillä varustetuissa säiliöissä. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

11. Kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikat tulee sijoittaa tukitoiminta-alueelle ja maaperä on suojattava mahdollisilta haitallisilta aineilta käsittelyalueen osalta. Maaperäsuojauksen kunto ja toimivuus on tarkistettava säännöllisesti. Alueella ei tule säilyttää työkoneita, polttoaineita tai öljyjä muulloin kuin ottotoiminnan, murskeiden kuormauksien ja kuljetusten aikana.

12. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee toimittaa säännöllisesti asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Jätteistä ei tule aiheutua

ympäristön roskaantumista. Kaivannaisjätteet on hyödynnettävä suunnitelman mukaisesti alueella.

13. Toiminta-alueelle kertyvät sade-, sulamis- ja valumavedet on johdettava ja hallittava siten, ettei niistä aiheudu ympäristön kuormitusta. Tarvittaessa on käytettävä laskeutus-, suodatus- tai muita vesienhallintarakenteita kuormituksen ehkäisemiseksi.

14. Mikäli ottotoiminnan yhteydessä havaitaan pohjaveden purkautumista louhokseen, on maa-ainesten ottaminen keskeytettävä ja selvítettävä vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarve ennen toiminnan jatkamista.

TOIMINNAN TARKKAILU

15. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Tiedot ilmoitetaan sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään.

16. Toiminta-ajat (murskausjaksot), polttoaineen kulutustiedot sekä mahdolliset häiriö- ja poikkeustilanteet tulee raportoida vuosittain ensisijaisesti YLVA-järjestelmään helmikuun loppuun mennessä.

17. Toiminnan ympäristövaikutuksia (melu, pöly, alueelle kertyvät vedet) on tarkkailtava säännöllisesti lupahakemuksen mukaisesti.

ONNETTOMUUKSIIN JA HÄIRIÖTILANTEISIIN VARAUTUMINEN

18. Onnettomuuden tai häiriötilanteen sattuessa on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista on ilmoitettava välittömästi pelastuslaitokselle sekä lupaviranomaiselle.

19. Alueelle on varattava öljyntorjunta- ja imeytysmateriaalia ja koneissa on oltava ajoneuvokohtainen ensitorjuntakalusto.

TOIMINNAN MUUTOKSET, JÄLKIHOITOTYÖT JA LOPETTAMINEN

20. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava lupaa valvovalle viranomaiselle.

21. Jälkihoitotoimenpiteet ja maisemointi on toteutettava vaiheittain ottotoiminnan edetessä ja saatettava loppuun luvan päättymispäivämäärään mennessä. Ottoalueen reunojen muotoilu on toteutettava siten, että alueen luontainen metsittyminen on mahdollista ja alue on turvallinen luvan päättymisen jälkeen. Toiminnan päätyttyä alue ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄDÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain nojalla myönnetyn lupapäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai näistä poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

LAUSUNTOJEN, MUISTUTUSTEN JA MIELIPITEIDEN HUOMIOIMINEN

Lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä.

LUVAN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET JA PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Päätöksen ja hakemuksen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista terveyshaittaa, muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai kohtuutonta rasiitusta naapurustossa. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-4: Määräyksillä varmistetaan ottamistason seuranta ja valvonta sekä toiminnan toteutus suunnitelman mukaisena. Alimman ottotason rajoituksella estetään ylisyyvä louhinta sekä mahdollinen maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski. Korkomerkit ovat tarpeen luvan noudattamisen ja valvonnan varmistamiseksi. Rajojen merkitseminen on tarpeen ottotoiminnan kohdentamiseksi luvan mukaiselle alueelle. Määräyksellä 4 ehkäistään vaaraa aiheuttavien tilanteiden syntyminen ulkopuolisille toiminnan aikana ja sen jälkeen.

Lupamääräys 5: VNa (800/2010):ssa määritellään kivenmurskaamojen toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista, jotka on huomioitu lupamääräyksissä ja jo lupahakemuksessa. Murskausjaksoja toteutetaan harvakseltaan ja lyhyt ajanjakso kerrallaan, mistä syystä toiminta-aikoja ei ole muuten katsottu tarpeelliseksi rajoittaa. Etäisyys ja maaston olosuhteet huomioiden lähimmille asuinkiinteistöille ei kohdistu eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiitusta.

Lupamääräys 6: Luvanhaltijan tulee olla tietoinen alansa parhaasta käyttökelpoisen tekniikasta ja ottaa käyttöön tätä tekniikkaa ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Lupamääräykset 7–8: Määräykset on annettu lähimmille häiriintyville kohteille kohdistuvien haittojen vähentämiseksi sekä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 noudattamiseksi. Melutason mittausvelvoite tarvittaessa on annettu mikäli havaintoja meluhaitoista ilmenee. Kaluston sijoittelua ja meluntorjuntarakenteita koskeva määräys on tarpeen melun leviämisen estämiseksi ja BAT-periaatteen toteuttamiseksi.

Lupamääräys 9: Lupamääräys on tarpeen asutukselle ja ympäristöön mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 10–13: Määräykset on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi ja pilaantumisen riskin ehkäisemiseksi.

Jätteiden käsittely on tehtävä siten, ettei ympäristö roskaannu tai jätteistä aiheudu ympäristölle ja terveydelle haittaa. Jätelaki edellyttää, että kaikessa toiminnassa on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta.

Tarvittava vesienhallintarakenne konkretisoituu toiminnan käynnistyessä, mikäli valumavesiä näyttää kertyvän alueelle.

Lupamääräys 14: Pohjaveden pinnan arvioidaan olevan noin 15 metriä ottotasoa alempana. Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Määräyksellä on kuitenkin varauduttu tilanteeseen, jossa pohjaveden purkautumista havaitaan ottotoiminnan aikana louhokseen ja pohjaveden ylin taso on arvioitua korkeammalla.

Lupamääräykset 15-17: Toimintaa kuvaava raportointivelvoite on annettu luvan valvontaa varten. Määräys 17 on annettu osana lupahakemuksessa kuvattua käyttötarkkailua, jotta toiminnan mahdolliset ympäristövaikutukset havaitaan ajoissa ja niihin voidaan puuttua valvonnan keinoin.

Lupamääräykset 18-19: Määräykset on tarpeen ympäristövahinkojen rajoittamiseksi ja viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi. Onnettomuus- ja häiriötilanteissa ympäristön pilaantumisen vaara on suuri, mistä syystä toimintaan tulee varautua riittävällä ensitorjuntakalustolla.

Lupamääräykset 20-21: Toiminta tulee päättää siten, ettei siitä aiheudu jälkikäteenkään maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumista, terveyshaittaa, turvallisuusriskejä tai ympäristön roskaantumista. Toiminnassa tapahtuvat muutokset on käsiteltävä viranomaisen

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 29.4.2041 saakka.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Yhteisluvan käsittelystä ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti yhteensä 5254 euroa.

Vuosittainen valvontamaksu

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan hyväksymän taksan perusteella.

Maa-ainesvakuus

Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi luvansaajan on toimitettava 28 770 euron suuruinen vakuus maa-aineslain 11 §:ssä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään

vuosi luvan voimassaolon päättymisen jälkeen. Vakuus palautetaan, kun kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Sotkamon kunnan maa-ainestaksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Maa-aineslaki (555/1981)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sotkamon kunnan verkkosivuilla www.sotkamo.fi kohdassa kuulutukset.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisuajankohdasta.

Päätös

Hakija / Metsähallitus Metsätalous Oy

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto

Terveydensuojeluviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Hakemuksesta tiedon saaneet.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuunottamatta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristötarkastaja Teija Härkönen toimi asiantuntijana asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Otteet

Metsähallitus Metsätalous Oy
Lupa- ja valvontavirasto
Kainuun ympäristöterveyspalvelut / terveydensuojeluviranomainen
Ympäristönsuojelu

YMPTEKLT 27.05.2026
1006/11.01.00.05/2025
Ympäristötarkastaja

Asia

Hallintolain (434/2003) 51 §:n mukaisen virheen korjaaminen koskee Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan päätöstä 29.4.2026 § 41, Dnro 1006/11.01.00.05/2025, Maa-aines- ja ympäristölupa Pieni Mustavaara, Metsähallitus Metsätalous Oy. Kyseisessä päätöksessä on virheellisesti määrätty asian käsittelymaksusta sekä maa-ainesvakuudesta.

Hallintolain 51 § :n mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään (HL § 52)

Lisätietoja antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen,
teija.harkonen(a)sotkamo.fi, 044 750 2179.

Tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta korjaa hallintolain 51 §:n mukaisesti päätöksessä 29.4.2026 § 41 olevat virheet. Muilta osin päätöstä ei muuteta.

Päätökseen tehdään seuraavat korjaukset:

1. Kohtaan maksut ja niiden määräytyminen: ”Yhteisluvan käsittelystä ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti yhteensä 2636 euroa.”
2. Kohtaan maa-ainesvakuus: ”Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi luvansaajan on toimitettava 20 200 euron suuruinen vakuus maa-aineslain 11 §:ssä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta.”

Tämän päätöksen ote sekä korjattu lupapäätös toimitetaan Metsähallitus Metsätalous Oy:lle, terveydensuojeluviranomaiselle sekä lupa- ja valvontavirastolle.

Perustelut
Hallintolaki (434/2003) § 51, § 52

Päätös